

Fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys
Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Saksbehandler:
E.L-I/AUS

Vår dato:
03.05.06

Vår referanse:
2006/00193

Deres dato:

Deres referanse:

FORBRUKERPOLITISK BEKYMRINGSMELDING – Konkurransopolitikk i strid med lovgivers forutsetning

I media er det for tiden et fokus på Regjeringens konkurransepolitikk både i sin alminnelighet og i forhold til tidligere og kommende enkeltsaker. Forbrukerinteressene er et helt sentralt element i konkurransepolitikken. Som interesseorganisasjon oppfatter Forbrukerrådet situasjoner som bekymrer oss sterkt. Vi velger å synliggjøre våre bekymringer i en direkte henvendelse til deg som politisk ansvarlig for konkurransepolitikken og for håndheving av konkurranseloven.

Oppsiktsvekkende lovtolkning

I Prior-Nordgaarden-saken er det ikke bare resultatet som vekker bekymring i Forbrukerrådet. Vi har gått nøye inn i saksdokumentene og bl.a. sett på Departementets tolkning av og holdning til formålsbestemmelsen i Konkurranselovens § 1.

I Departementets merknad pekes det på at tidligere regjering og departementet bevisst ikke ønsket å ha forbrukerhensyn uttrykkelig nevnt i formålsbestemmelse. I lovforslaget om ny konkurranselov til Stortinget var forbrukerhensyn heller ikke spesifikt nevnt i lovteksten. Forbrukerrådet, (og andre organisasjoner), hadde i forkant forsøkt å påvirke Departementet og Regjeringen, og var skuffet over det endelige lovforslaget som ble fremmet. Vi meldte oss derfor for Storkomiteen og argumenterte sterkt for at forbrukerhensyn måtte oppgraderes i konkurransemessige vurderinger, og at det måtte synliggjøres i lovens formålsbestemmelse. Som et resultat av dette valgte, Stortinget å endre den teksten som ble vedtatt, slik at forbrukerhensynene ble trukket inn i lovteksten.

Det er derfor ganske oppsiktsvekkende at Departementet i sin merknad i Prior-Norgaarden-saken fremhever "(...) er av den oppfatning at Stortingets tilføyelse av annet ledd i formålsparagrafen heller ikke er ment å endre rettssituasjonen på dette punkt." Departementet synes altså å legge til grunn at Stortinget har foretatt en tekstendring nærmest som en høflighetsgest overfor Forbrukerrådet og andre. Vi deler ikke denne oppfatningen. Vi fremhevet tydelig overfor Storkomiteen at vi var ute etter en oppgradering av forbrukerhensynene, og at virkemiddelet for å oppnå dette bl.a. var formuleringen i formålsbestemmelsen. Vi var også tydelige på at vi oppfattet situasjonen som en omkamp i forhold til daværende regjeringens konkurransepolitiske standpunkt. Vi oppfatter det som oppsiktsvekkende når Departementet nå hevder at Stortinget ikke mente å endre rettstilstanden, men

UTGIVER AV:

Forbrukerrådet
The Consumer Council
of Norway

Postadresse:
P.b. 4594 Nydalen
NO-0404 Oslo

Besøksadresse:
Rolf Wickstrøms vei 15
0486 Oslo

Org. nr.:
NO 871 035 382 MVA

post@forbrukerradet.no
forbrukerportalen.no

Publikumstelefon:
815 58 200
Sekretariatet,
tlf.: 23 40 05 00

bare tydeliggjøre at god konkurransepolitikk også kommer forbrukerne til gode. Hadde Stortinget ment det, hadde man åpenbart avvist vårt innspill og henvist til argumentasjonen i lovforslaget.

Vi oppfatter det også slik at Departementets kreative forsøk på innskrenkende lovforklaring ikke har god dekning i konkurransejuridiske fagkretser. Bl.a. under henvisning til prof.dr.juris Olav Kolstad i Lov og Rett, mener vi at det er en vanlig oppfatning at Stortinget faktisk foretok og mente å foreta en oppgradering av forbrukerhensynene. Det var altså meningen at det skulle skje en endring i rettstilstanden.

Forbrukerinteressene nedprioriteres

Forbrukerrådet har registrert at Regjeringen har overprøvd Konkurransetilsynets beslutning i fusjonssaker og latt andre samfunnsmessige hensyn få større gjennomslag. Enhver situasjon hvor det gjøres avvik fra vanlige konkurransemessige vurderinger, innebærer også en nedprioritering av forbrukerinteressene. Et velfungerende marked er ment å skulle gi gevinster både til forbrukersiden og til leverandørsiden. En overprøving i forbindelse med fusjoner vil gi forbrukerne dårligere mulighet til å ha ulike leverandørpreferanser. Det vil åpenbart også kunne gi utslag i mindre prispress og dermed unødvendig dyrere varer og tjenester.

Forbrukerrådet aksepterer selvsagt at lovgiver har gitt en unntaksbestemmelse i Konkurranseloven som gir Regjeringen muligheter for slik overprøving, og vi aksepterer at unntakshjemmelen da også brukes. Vi blir imidlertid sterkt bekymret når det fra sentrale politiske representanter i regjeringspartiene gis uttrykk for at unntakshjemmelen bør brukes oftere. For det første oppfatter vi at hyppig bruk av unntaksbestemmelsen vil være i strid med lovgivers forutsetning. For det andre vil vi åpenbart oppfatte en slik praksisutvikling som en synlig og bevisst nedprioritering av forbrukerinteressene. Vi håper derfor at statsråden i den pågående debatten vil være tydelig på at det ikke er Regjeringens politikk å gjøre unntaksbestemmelsen til den praktiske hovedregel i kommende fusjonssaker.

Oppfordring til snarlig tydelighet

Forbrukerrådet ønsker at Statsråden tydeliggjør sitt og Regjeringens syn på hvilken vekt forbrukerhensynene skal ha i praktisering av Konkurranseloven. Det vil være viktig å vite både for Forbrukerrådet som interesseorganisasjon og for den enkelte forbruker.

Vi stiller selvsagt gjerne opp i et møte med statsråden for gjensidig meningsutveksling dersom det er ønskelig.

Med hilsen

for Forbrukerrådet

Erik Lund-Isaksen
Direktør

Audun Skeidsvoll
Forbrukerpolitisk direktør